

ORIGAMI, DE KUNST VAN HET VOUWEN

Sarah Becker - Origami

Wat is origami?

"Oru" betekent 'vouwen', en "kami" papier (dit werd ori en gami door taalkundige mutatie). **Origami** betekent dus gewoon 'vouwen van papier'. Origami maakt het mogelijk, door de opeenvolgende stappen van het vouwen van een vel papier, om iets te maken dat bij je past: van zeer eenvoudig tot zeer ingewikkeld, een geschenkverpakking, iets traditioneel, kleurrijk, zwart, wit, abstract, dieren, bloemen, decoratie, sieraden, ... of niets, want alleen al het papier dat je koos is mooi om naar te kijken.

Waar komt het vandaan?

De **eerste sporen** van het gebruik van gevouwen papier vinden we in **China**, waar origami gebruikt werd voor het verpakken van kruiden en medicijnen. Later begonnen de Shinto-monniken van de Han-dynastie in West-China (200 voor Christus) met het maken van origami om de geesten van de natuur en de voorouders te vereren. - het woord "kami" betekent, naast 'papier', ook 'geest'. Slingers van geplooid papier sieren vandaag nog steeds de Shinto-tempels. Origami verspreidt zich vanaf dan op grotere schaal onder de bevolking, met behoud van zijn heilige betekenis. Op bruiloften worden sakeflessen verpakt met origami en verzegeld met papieren vlinders. Iconische traditionele origami, zoals de kraanvogel, verscheen rond het jaar 1000. Vlinders, kikkers en krabben zijn andere zeer oude modellen. Van 1400 tot 1600 (Muromachi-periode) wordt in China de kunst van het inpakken met papier en gekleurde koorden populair.

Origami werd in de 6e eeuw door boeddhistische monniken naar **Japan** geïmporteerd (Edo-periode: 1603-1867). De techniek wordt dan orikata (gevouwen vormen) genoemd. In die tijd was papier nog een relatief kostbaar materiaal. De origami wordt daarom vooral gebruikt om religieuze ceremonies te versieren, waaraan ze symboliek verlenen. Echtgenoten worden bijvoorbeeld vertegenwoordigd door origamivlinders tijdens hun huwelijksceremonie. De Japanse cultuur vertelt ook de legende van een meester-orikata die een papieren vogel opvouwt die wegvliegt en verandert in een echte vogel.

De origami-golf verspreidt zich zodanig in Japan dat het uiteindelijk aanleiding geeft tot het schrijven van encyclopediën en boekdelen die de stadia van de realisatie van origami-figuren beschrijven met sterk gecodificeerde schema's (diagrammen). Het eerste origami-boek, Hiden Senbazuru Oriката ("Het geheim van het vouwen van duizend kraanvogels"), werd in 1797 in Japan uitgegeven. Het woord origami, dat vandaag de dag bekend is, verscheen pas in 1880.

Tegenwoordig vouwen mensen op de meeste continenten origami-figuren. Ze doen dat in **organisatie-verband**. Enkele voorbeelden: de British Origami Society, Le Centro Diffusione Origami, Association Española de Papiroflexia, Origami Deutschland, OrigamiUSA en natuurlijk de Nippon Origami Association.

Welke vaardigheden/kennis heb je nodig om origami te maken?

Niets in het bijzonder, behalve de wens om het te leren. Er is ongetwijfeld wat geduld voor nodig. Begin met eenvoudige figuren en zoek een ervaren leraar of een goede video tutorial (3D is in het begin meer geschikt om makkelijk te leren). Heel snel zal je plezier vinden en je verbazen over je eigen creaties. In je handen een diertje zien verschijnen op basis van een stukje papier blijft altijd iets magisch. Tot slot, als je je laat charmeren door de kunst van het origami-vouwen, zal origami je een beetje geduld, concentratie, precisie, 3D-weergave enz... bijbrengen. Het mooiste blijft echter de tijd te nemen om je te verwonderen.

Hoe raakte ik geïnteresseerd in origami?

Ik heb altijd al graag geknutseld en puzzels gemaakt. Een vriend van mij leerde me mijn eerste origami, de beroemde traditionele kraanvogel. Toen liet ik me door de jaren heen meeslepen en begon met het verslinden van video tutorials op het internet, en ook een aantal boeken.

Vrienden en kennissen gaven me het idee om origami te maken en workshops te leiden. In 2018 begon ik als 'SaOri' met mijn eerste origami-workshops voor groepen of individueel, voor jong en oud. Twee uur vouwen rond een thema als japan, zeedieren, bloemen, ... Van de opbrengst gaat 50% naar Amnesty International.

Een droom is om van het geven van workshops en het maken van aangepaste ontwerpen mijn beroep te kunnen maken. Daarnaast wil ik graag, geïnspireerd door de originele kleuterscholen in Japan, origami gebruiken voor bijlessen. Want origami helpt ons -onbewust- bij het ontwikkelen van kwaliteiten en vaardigheden. En terwijl het vouwen van figuren ons dit alles bijbrengt, hebben we plezier en verwonderen we ons.

SaOri staat op facebook (@SaOriWorkshop) en op het [web](#). Je vindt er mijn zelfgemaakte tutorials waarmee je thuis zelf aan de slag kan. Er is voor elk wat wils.

Bronnen: [wikipedia](#) – [chine-culture.com](#) - [questions-interessantes.com](#) – [lavant-seine.com](#) – [origami.passion.free.fr](#) - Wang-Iverson, Patsy (2011). Origami 5: Fifth International Meeting of Origami Science, Mathematics, and Education. A K Peters/CRC Press.

INZENDER

Sarah Kaerts
Werkplaats immaterieel erfgoed
<http://immaterieelerfgoed.be/nl>

LOCATIE

Op verschillende plaatsen ter wereld vouwen mensen Origami

THEMA

Feesten, rituelen en sociale gebruiken
Ambacht, vakmanschap en techniek

TREFWOORD

#sociaal gebruik #levensbeschouwelijk gebruik
#ambacht #techniek #vakmanschap